

رام - ششم آبان

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- ۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- ۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- ۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

ششم آبان

در قرون میانه در روز ششم آبان چند جنگ مهم در قلمرو باختری ایران زمین داشته‌ایم. یکی آن که به سال ۷۲۳ صلیبی‌ها بخشی از شهر از میر را فتح کردند و به باد غارت دادند، دیگری هم در ۸۹۵ که سپاهیان عثمانی که فرماندهی‌شان را خواجه سنان پاشا بر عهده داشت در نبرد یونس خان که در حوالی غزه در گرفت، بر قوای مملوک‌های مصر که زیر فرمان جان‌بردی غزالی می‌جنگیدند پیروز شدند.

در دوران معاصر در چنین روزی به سال ۱۳۰۲ رضا خان سوادکوهی به صدارت رسید و کابینه‌ای برگزید که وزیرانش از مشروطه‌خواهان تندروی قدیمی بودند و در میانشان سلیمان میرزا اسکندری (بنیانگذار بعدی حزب توده)، صوراسرافیل، فروغی، و مشیرالدوله به شمار بودند. دو دهه بعد در همین روز به سال

۱۳۲۰ پس از اشغال کشور به دست متفقین و عزل رضا شاه، در ارتش تصفیه‌ی دامنه‌داری صورت گرفت و بیشتر امرای دوره‌ی رضا شاهی باز نشسته شدند. در میان این ارتشیان برکنار شده می‌توان از این کسان نام برد: سرلشگر کریم بوذرجمهری، سرلشگر علی نقدی (سردار رفعت)، سرلشگر عزیزاله ضرغامی، سرلشگر خدایار خدایاری، سرلشگر اسماعیل امیرفضلی، سرلشگر حسین خزاعی، سرتیپ جعفرقلی بیگلرپور، سرتیپ غلامعلی زند، سرتیپ عباس البرز، سرتیپ دکتر اعلم، سرتیپ دکتر ذوالفقاری، سرتیپ حسینقلی سطوتی. سرلشگر دکتر هادی آتابای داماد رضا شاه هم به وزارت بهداری انتقال یافت و از کار در ارتش برکنار شد. در همین روز لایحه‌ی قانونی برای استرداد املاک سلطنتی به مجلس داده شد که محمدرضا شاه جوان هم از آن پشتیبانی کرد.

در سالهای اخیر این روز با دو رخداد در قفقاز مصادف بوده است. در ۱۳۶۹ اولین انتخابات چند حزبی در گرجستان برگزار شد و در ۱۳۷۴ در جریان آتش‌سوزی در متروی باکو که بزرگترین فاجعه از این نوع بود، ۲۸۹ نفر کشته و ۲۶۵ نفر زخمی شدند. در ۱۳۸۸ هم انفجار بمب در پیشاور به مرگ ۱۱۷ نفر و زخمی شدن ۲۱۳ تن انجامید.

نبرد پل میلویان، اثر گیولیو رومانو (۱۵۲۴-۱۵۱۷ م.)

ششم آبان در تاریخ نظامی و سیاسی جهان روزی پرماجرا بوده است. در سال ۹۷ میلادی امپراتور نروا زیر فشار گارد سلطنتی‌اش ناگزیر شد ترایانوس را به مقام ولیعهدی و جانشینی خود منصوب کند. در ۳۰۶ میلادی ماکستتیوس امپراتور روم شد و در ۳۱۲ میلادی کنستانتین در نبرد پل میلویان بر ماکستتیوس غلبه کرد و امپراتور روم شد. در ۴۵۶ میلادی ویزیگت‌ها پایتخت قبیله‌ی آلمانی سوئی یعنی شهر براگا (واقع در پرتغال امروزی) را غارت کردند کلیسای‌هایش را با خاک یکسان کردند.

در ۷۹۹ هجری خورشیدی با تکمیل ساخت شهر ممنوعه پکن به عنوان پایتخت دودمان مینگ رسمیت یافت، در ۸۷۱ کریستف کلمب به کویبا رسید، و در ۹۱۰ قوای احمد بن ابراهیم غازی حاکم منطقه‌ی عدل در سومالی امروزی در نبرد آمباسل بر قوای داود دوم امپراتور حبشه غلبه کرد و بخشهای جنوبی حبشه را در اختیار گرفت.

خواجه سنان پاشا

تسلیم لاروشل به لویی سیزدهم

در سال ۱۰۰۷ هجری خورشیدی در جریان جنگهای مذهبی فرانسه لویی سیزدهم و کاردینال ریشلیو موفق شدند پس از چهارده ماه محاصره هوگوهای پروتستانی که در شهر لاروشل حصارى شده بودند را به تسلیم وا دارند، در ۱۲۱۳ در جریان «کشتار پنجره» مهاجران انگلیسی بیش از پنجاه تن از بومیان غیرنظامی استرالیایی را کشتار کردند، در ۱۲۹۷ کشور چکسلواکی با اعلام استقلال از امپراتوری اتریش-هنگری تاسیس شد. در ۱۳۰۱ موسولینی به همراه سی هزار تن از پیروانش راهپیمایی مشهورش به رم را به فرجام رساند و با ورود به رم با فرمان پادشاه به صدارت رسید و فاشیستها قدرت را در دست گرفتند. هم او در سال ۱۳۱۹ به دنبال بی توجهی یونان به اولتیماتوم ایتالیا، از راه آلبانی به یونان حمله کرد و این کشور را به میدان جنگ جهانی دوم کشید.

دستگیری شرابسازان غیرقانونی

آتشسوزی در متروی باکو

در دهه‌های اخیر این روز با رخدادهای مربوط به کمونیسم و مارکسیسم هم پیوندی داشته است. در ۱۳۴۱ خروشچف دستور داد موشکهای شوروی از کوبا برچیده شوند و به این ترتیب بحران موشکی کوبا خاتمه یافت، در ۱۳۶۱ حزب سوسیالیست کارگران اسپانیا در انتخابات برنده شد و برای نخستین بار پس از دوران فرانکو جناح چپ در این کشور به قدرت رسید، و در ۱۳۸۶ مراسم تدفین و یادبودی برای

اوکراینی‌هایی که در جریان کشتارهای استالینی به دست کمونیستها به قتل رسیده بودند، در منطقه بیکونیا در نزدیکی کیف برگزار شد. در این منطقه گوری دسته جمعی کشف شد که بین صد تا دویست هزار جسد در آن پنهان شده بود. در ۱۳۸۶ هم کریستینا فرناندز د کیچنر اولین زنی بود که در آرژانتین به ریاست جمهوری رسید. او همسر رئیس جمهور پیشین این کشور بود.

موسولینی در حال راهپیمایی به سوی رم

یادبود گور دسته جمعی قربانیان کمونیستها در اوکراین

ششم آبان در ضمن با تاسیس نهادهای آموزشی و جریانهای دینی نیز پیوند خورده است. در ۹۱۷ اولین مدرسه‌ی علمی جهان نو (مدرسه‌ی توماس آکویناس مقدس) در جمهوری سنت دومینیک امروزین تاسیس شد، در ۱۰۱۵ مهاجران ماساچوست مدرسه‌ای دینی تاسیس کردند که بعدتر به دانشگاه هاروارد تبدیل شد. در ۱۳۳۷ پاپ جان ۲۳ ریاست کاتولیک‌ها را بر عهده گرفت.

در سال ۱۳۴۴ فرمان نوسترا آئنتاته در جریان شورای دوم واتیکان از سوی پاپ صادر شد و روابط میان مسیحیان و پیروان سایر ادیان را بازتعریف کرد. بر اساس این سند یهودیان از گناه به قتل رساندن عیسی مسیح تبرئه شده بودند. پیش از آن برای ۷۶۰ سال به پیروی از فرمان پاپ اینوسان سوم یهودیان به طور رسمی به خاطر کشتن پیامبر مسیحیان گناهکار شمرده می‌شدند.

رخدادهای پراکنده‌ی دیگری هم در این روز واقع شده‌اند که ماهیتی اجتماعی و فرهنگی دارند. در ۱۱۰۵ رمان سفرهای گالیور منتشر شد، در ۱۲۶۵ مجسمه‌ی آزادی در بندر نیویورک به طور رسمی افتتاح شد و کارگران در حرکتی خودجوش نوارهای کاغذی تلگراف را از پنجره‌ها به خیابان ریختند و این اولین رژه و شادمانی عمومی با این شیوه از صحنه‌آرایی بود. در ۱۲۷۲ سمفونی ششم چایکوفسکی مشهور به پاتتیک‌نُه روز پیش از درگذشت موسیقیدان در سن پترزبورگ اجرا شد. در ۱۲۹۸ هم وودرو ویلسون یک مصوبه‌ی کنگره را وتو کرد و به این ترتیب راه برای تثبیت قانون منع خرید و فروش و مصرف مشروب الکلی در آمریکا هموار شد.

در چنین روزی به سال ۱۳۰۷ سرود ملی اندونزی برای نخستین بار خوانده شد، در ۱۳۲۷ شیمی‌دان سوئسی پاول مولر به خاطر کشف اثرات ددت نوبل فیزیولوژی را دریافت کرد، و در ۱۳۳۵ الویس پریسلی جلوی دوربینهای تلویزیون واکسن فلج اطفال را دریافت کرد. در نتیجه میزان واکسینه شدن به این بیماری در آمریکا طی شش ماه بعد از آن از ۶۰٪ به ۸۰٪ افزایش یافت!

اراسموس

کریستینا فرناندز د کیچنر

فرانسیس بیکن

پاول مولر

محمود احمدی نژاد

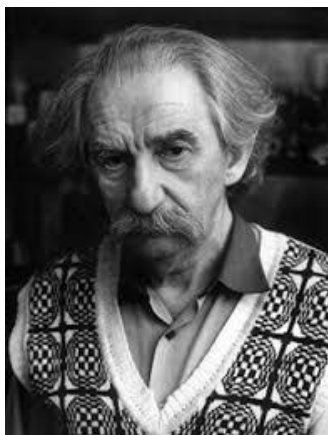
جاوید کریم

جان لاک

ماکس مولر

ششم آبان زادروز و زادمرگ برخی از متنوع‌ترین فرآورده‌های انسانی است که تا به حال در قلمرو تمدن ایرانی شکل گرفته‌اند! نمونه‌اش آن که در سال ۱۳۳۵ محمود احمدی نژاد رئیس جمهور سابق و در ۱۳۵۸ جاوید کریم کارآفرین بنگلادشی نسب آلمانی-آمریکایی و بنیانگذار یوتیوب زاده شده‌اند. دومی نخستین کسی است که بر شبکه‌ی یوتیوب ویدئویی را بارگذاری کرده، و اولی هم در بسیاری از زمینه‌ها نخستین کسی است که چیزهایی را در جاهایی بارگذاری کرده است!

در زمینه‌ی درگذشتگان این فاصله قدری کمتر است. در سال ۴۵۷ میلادی هیبا اسقف حمص در استان آسورستان دولت ساسانی درگذشت، که از الاهدانان مشهور مسیحی است و در شکل‌گیری آیین نستوری نقشی ایفا کرده است. در ۱۰۰۶ هجری خورشیدی هم جهانگیر گورکانی شاه هند درگذشت.

در میان انیرانیان این روز زادروز اراسموس فیلسوف عصر روشنگری (۸۴۵) و فرانسیس بیکن نقاش ایرلندی (۱۲۸۸) است. در همین روز جان لاک فیلسوف انگلیسی (۱۰۳۸) و ماکس مولر زبانشناس آلمانی (۱۲۷۹) و یوری لوتمان (تصویر روبرو) زبانشناس و مورخ استونیایی (۱۳۷۲) در گذشته‌اند.